

Referat fra møte i Den norske katalogkomité 4. desember 2007

Sted: Nasjonalbiblioteket, Oslo

Til stede:

Gunhild Salvesen
Nina Berve
Frank B. Haugen
Kjersti Feiring Myrtrøen
Anne Børnes
Linda Østbye
Anne Munkebyaune

Referent: Frank B. Haugen

13/07 Godkjenning av dagsorden

Dagsorden ble godkjent.

14/07 Godkjenning av referat fra forrige møte, 8. mai 2007

- Komitéen har ikke fått svar på vårt brev til Norsk musikkbibliotekforening ang. videre avklaringer i forhold til NORMARCs marcfelt 655 (sak 2/07).
- Arbeidet med å oversette MARC 21 til norsk er ikke igangsatt ennå. Nasjonalbiblioteket vil starte oversettelsesarbeidet på nyåret. Et møte med systemleverandørene planlegges også tidlig neste år (sak 5/07).
- Ny hjemmeside for DNK var ferdig og ble lagt ut i september (sak 9/07).

Referatet ble godkjent.

15/07 Referat- og orienteringssaker

1. Komitéen har levert høringsuttalelse til RDA, del A kapittel 3.
2. Oppdatert oversettelse av DCMI metadatatermer er lagt ut på Komitéens sider.
3. Kjersti Feiring Myrtrøen har orientert Komitéen om at Biblioteksentralen har gått over til å bruke bare felt 440 for ”forfatterskapte” og upregnante serier. Grunnen er at bibliotekene har vanskeligheter med med å få seriene søkbare når 490+8xx brukes. Spørsmålet ble diskutert i Katalogforum høsten 2004, og Komitéen laget en klargjøring. (Sak 3:05, i vedlegget under pkt. 3).
4. Anne Munkebyaune har sendt et spørsmål fra BIBSYS om walisiske etternavn som begynner på Ap (sønn). Katalogiseringsregler (og AACR2 2002) sier at prefikset Ap skal være innførselselementet (Katalogiseringsregler 22.5D2), men Names of Persons (4. utg. 1997) og Library of Congress autoritetsregister har endret dette til at navnet skal innføres på fornavn: Pwyll ap Siôn. Komitéen minner om at Katalogiseringsregler ikke alltid er nok for å bestemme en navneform. For eksempel Names of persons kan konsulteres, og LC Authority file er også et godt hjelpemiddel. Komitéen går inn for å følge Names of persons i dette tilfellet.

5. Biblioteksentralen sendte i oktober et spørsmål om katalogisering av den nye såkalte digibok, en lydbok i form av en liten avspiller, omtrent som en mp3-spiller, men uten mulighet for å endre innholdet. Slike ble også lansert i USA i 2005, under navnet Playaway. Amerikanske bibliotek har ennå ikke kommet fram til om disse skal katalogiseres som lydopptak eller elektroniske ressurser. Komitéen har laget en foreløpig anbefaling inntil regler blir bestemt:

245 \$a Tittel \$h lydopptak

300 \$a 1 avspiller med lydfil (xx min) \$b digital \$c X x X cm \$e øretelefoner, brukermanual

500 \$a Digital lydbok med integrert avspilling (Digibok)

Digibøker katalogiseres som lydopptak. Spesiell materialbetegnelse (Katalogiseringsregler 6.5B) og andre fysiske detaljer (Katalogiseringsregler 6.5C) gjengis som i eksemplet over. Når det gjelder format (Katalogiseringsregler 6.5D), anser Komitéen at formatet her er standardisert og derfor ikke skal oppgis. Om ønskelig kan derimot emballasjens høyde x bredde oppgis i centimeter (avrundet oppover til nærmeste hele centimeter). Eventuelle bilag (Katalogiseringsregler 6.5E) tas også med (opplistinga i eksemplet er nødvendigvis ikke uttømmende). Når det gjelder koding ihht. NORMARC blir denne:

000/06=i (lydopptak (ikke musikk))

007/00=s (lydopptak)

007/01=z (annet lydmateriale)

Dette betyr at det ikke finnes noen spesifikk kode i 007/01 for digibøker og at disse skal kodes som annet lydmateriale.

6. Komitéen har fått et skriv fra Ingebjørg Rype og Marianne Troldmyr (NB) til orientering, om Dewey og MARC 21.

16/07 Nytt delfelt i MARC 21

BIBSYS har henvendt seg til Katalogkomitéen med følgende forslag:

”I FRAD er "gender" en attributt til personentiteten. I MARC 21 mangler det muligheter til å registrere kjønn. Vi foreslår at det sendes et forslag om å utvide MARC 21, autoritetsformat, med et delfelt for kjønn.”

FRAD står for Functional Requirements for Authority Data. Det er Nasjonalbiblioteket som ønsker å registrere kjønn på autoriserte navneformer for personer for statistikkformål, etter forespørsel fra Kultur- og kirke departementet. Komitéen vil sjekke om det allerede foreligger planer for et delfelt for kjønn i MARC 21. Hvis det ikke foreligger planer for dette, bør et forslag om å innføre kjønn vente til FRAD-utredningen er ferdigstilt.

17/07 Landekoder i NORMARC og MARC 21

I NORMARC har vi en liste med landekoder som er tatt fra en eldre norsk standard, dvs. basert på ISO. Omtrent samme liste finnes i NBs base Landekoder. I MARC 21 er det lagt opp til at Library of Congress (LC) sin egen liste skal brukes. ISO og LC ser tilsynelatende like ut, men det er nokså store forskjeller. Hvilken av disse listene skal vi i Norge bruke sammen med MARC 21? En fordel med LCs liste er at også utgåtte landekoder er med i denne lista. Komitéen mener likevel at vi i Norge prinsipielt bør benytte oss av internasjonale standarder når slike finnes og at

vi derfor bør følge ISO-standarden (ISO 3166-1). Det er mulig å benytte ISO-standarden i MARC-felt 044 i MARC 21.

18/07 Originaltittel i MARC 21

Begrepet originaltittel ser ikke ut til å være så vanlig i den engelsktalende verden. Det finnes ikke noe eget notefelt for originaltittel i MARC 21. Vi har derfor hatt problemer med å finne igjen den norske måten å behandle originaltittel på i MARC 21, dvs. lagt i note Originaltittel: ... Vi har funnet en løsning der originaltittel kan registreres i MARC-felt 246 ('Varying form of the title'), men dette er ikke vanlig praksis og ser ikke ut til å være brukt i andre MARC 21-baser som vi har kjennskap til.

Det kan være flere grunner til at originaltittel ikke har noen eksplisitt behandling i MARC 21, bl.a har standardtittel større utbredelse enn det vi er vant til. Dette kan ha ført til at behovet for originaltittel både for søking og visning er mindre.

Hvis vi følger MARC 21 slik det er, mangler vi muligheten til å informere om det er originaltittelen eller ikke som er brukt som standardtittel. Ved utveksling i MARC 21 mister vi derfor informasjon om dette hvis vi ikke konverterer informasjonen til et annet felt, for eksempel 246.

Komitéen vil diskutere saken videre bl.a med systemleverandørene.

19/07 NORMARC og MARC 21: andre problemstillinger rundt utvekslingsformatene

Komitéen diskuterte enkelte problemstillinger i forbindelse med konvertering mellom NORMARC og MARC 21, bl.a:

1. **Dewey-klassifikasjon.** Det er ikke mulig i MARC 21 å angi om et klassenummer (MARC-felt 082) er et hovednummer eller om det er et alternativt nummer, men det foreligger allerede et forslag til endring ('MARC proposal no. 2008-01': <http://www.loc.gov/marc/marbi/2008/2008-01.html>). Videre er det ikke åpning nå for å angi hvilken Dewey-utgave klassifikasjonen er basert på, for eksempel DDK5, siden man bare kan velge mellom 'Full version' og 'Abridged version'. Vi må enten søke om ny indikatorverdi eller bruke delfelt for utgavenummer (\$2) på våre egen måte.
2. **Flernivåbeskrivelse (flerbindsverk).** Beskrivelse på flere nivåer (Katalogiseringsregler 13.6) er ikke mulig. Beskrivelsene av flerdeldokumenter er i MARC 21 basert på enten Katalogiseringsreglers 13.2 'Analytter av monografiserier og monografier i flere deler' eller 13.3 'Felt for noter'. Dette vil medføre problemer for biblioteksystemer som har basert registreringen på flernivåbeskrivelse etter 13.6, enten ved hjelp av lenking eller notefelt 505.
3. **Klassifikasjonsdelfelt i emneord og emneordsdelfelt i klassifikasjon.** 082 \$1 og 6xx \$1 for lenking mellom klassifikasjon og emneord finnes ikke i MARC 21 og dette er heller ikke vanlig MARC-praksis.

Disse og andre problemstillinger knyttet til konvertering mellom NORMARC og MARC 21 vil bli diskutert videre med systemleverandørene.

20/07 Videre arbeid med MARC 21

Komitéen vil fortsette gjennomgangen av problemstillinger knyttet til konvertering av NORMARC til MARC 21 på første møte i 2008. Systemleverandørene vil bli mer involvert, og Komitéen planlegger et møte med Systemleverandørgruppa neste år. Komitéen vil også overfor Nasjonalbiblioteket be om at en oversettelse av MARC 21 blir påbegynt så raskt som mulig neste år. Komitéen vil holde et seminar under Bibliotekmøtet i Bergen i mars 2008 der status for dette arbeidet vil bli framlagt.

21/07 Eventuelt

Ingen saker under eventuelt.